

Mihin kuulun?

Erätauko-keskustelun kaava

Kajo-leiri

Kesto 60 min

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
-----	------	-----

5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Yhteensä 60 min

Oikealla sanoitus- ja ohjausvinkkejä ohjaajalle:

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Aloitus

Tervetuloa mukaan tämän ryhmän Erätauko-keskusteluun. Aiheemme on tänään "Mihin kuulun? Minä toimin keskustelun ohjaajana. Esittäydytään tässä vaiheessa toisillemme. Esittele itsellesi rakas muisto/kokemus omalta kotipaikkakunnaltasi.

Pyritään tänään puhumaan omasta kokemuksesta. Puhutaan enemmän itsestä, kuin muista. Keskustelussa ei ole tarkoitus vakuuttaa, voittaa tai väitellä.

Keskustelun aikana ja sen jälkeen voi olla erilaisia näkemyksiä aiheesta, emme pyri yksimielisyyteen. Keskustelun lopuksi pohditaan, mitä olemme oppineet tai oivaltaneet yhteisen keskustelun aikana.

Keskustelussa ei tarvitse tehdä päätöksiä tai etsiä ratkaisuja, mutta sellaisia voi nousta esiin. Voimme jutella rauhassa ja keskustelu käydään luottamuksellisesti.

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

1. **Kuuntele** toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
2. **Liity** toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
3. **Kerro** omasta kokemuksesta.
4. **Puhuttele** muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
5. **Ole läsnä** ja **kunnioita** toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.
6. **Etsi ja kokoa**. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.

Keskustelussa käytetään Rakentavan keskustelun pelisääntöjä, käydään ne vielä lyhyesti läpi..

Sitoudummeko yhdessä näihin pelisääntöihin?
Hyvä, jatketaan!

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Alustus ja keskustelun aloitus

Luen teille nyt keskustelun alustukseksi lyhyen tiivistelmän suomalaisten identiteettejä tarkastelevasta tutkimuksesta. Voit kuunnella rauhassa ja pohtia, mitä ajatuksia teksti sinussa herättää. *(huom: tarkista ennen keskustelua, että saat linkin auki ja tekstin luettavaksi!)*

<https://skr.fi/ajankohtaista/suomalaiset-identiteeteiltaan-yllattavan-samanlaisia>

Pariporina

Keskustele parisiksi kansa mitä kokemuksia tai ajatuksia alustus sinussa herätti.

Tähän on aikaa noin viisi minuuttia. Voitte aloittaa...
... Nyt on aika lopettaa.

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

- Muistuta tarpeen mukaan Rakentavan keskustelun pelisäännöistä, joihin on yhdessä sitouduttu
- Ohjaa keskustelijoita liittymään edellisen puheenvuoroon ja puhumaan omasta kokemuksesta
- Pidä huolta, että hiljaisemmatkin saavat kertoa ja että aktiiviset eivät täytä kaikkea tilaa.
- Kirjoita itsellesi osallistujien nimet ylös ja merkkää nimen kohdalle viiva aina, kun henkilö on käyttänyt puheenvuoron. Näin pidät yksinkertaista tilastoa siitä, ketkä kaikki käyttävät puheenvuoroja ja miten monta.

Yhteinen keskustelu

Nyt olisi kiva kuulla lyhyesti, että mistä juttelitte. Pidetään omat puheenvuorot tiiviinä, jotta meillä kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun.

Kuka haluaisi aloittaa ja kertoa siitä, mitä jaoitte?

..Entä mistä te muut keskustelitte, oliko samanlaisia vai erilaisia kokemuksia?

- *Voit kysyä suoraan joltakulta, jos keskustelua on vaikeaa saada käyntiin*
- *Kysy tässä vaiheessa kaikilta jokin ajatus, vaikka he eivät itse pyytäisi puheenvuoroa.*
- *Jos keskustelu jatkuu pariporinoiden avaamisesta suoraan, anna keskustelun jatkua.*

Kiitos kaikille. Nostitte esiin esimerkiksi seuraavia tunteita ja ajatuksia: ...

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

- *Voit sanoittaa ääneen hankalia tilanteita. Esiin nousseita ongelmia ei tarvitse ratkaista tässä keskustelussa, mutta voi olla hyvä, että ne tulevat esille. Jos tulee tiukka tilanne, sen voi sanoa ääneen ja pitää vaikka pienen tauon ja jatkaa sen jälkeen eteenpäin.*
- *Muistuta tarpeen mukaan Rakentavan keskustelun pelisäännöistä, joihin on yhdessä sitouduttu. Kunnioitetaan myös heitä, jotka eivät ole läsnä.*
- *Ohjaa keskustelijoita liittymään edellisen puheenvuoroon ja puhumaan enemmän itsestä kuin muista.*
- *Kysy erityisesti heitä, jotka eivät ole vielä puhuneet paljoa*

Yhteinen keskustelu jatkuu

Kiitos äskeisestä jakamisesta. Jatketaan keskustelua näiden kokemusten ja pohdintojen avulla. Minulla on teille muutama kysymys, joiden avulla voimme jatkaa keskustelua eteenpäin.

- **Miltä kuuluminen tuntuu?**
- **Mitä kuulumiseen liittyy?**
- **Kerro hetkestä, jolloin olet kokenut ulkopuolisuuden tunnetta?**
- **Mikä on kuulumisessa hyvää ja arvokasta?**

Syventävät apukysymykset ohjaajan tueksi:

- Miksi juuri nämä asiat nousivat mieleesi, mitä luulet?
- Minkälaiset kokemukset tai tilanteet ovat vaikuttaneet siihen, että nostit näitä asioita esiin?
- *Keskustelkaa ensin kysymyksen 1 avulla, sen jälkeen kysymyksen 2 avulla.*
- *Voitte tarvittaessa ottaa kysymyksen jälkeen pariporinan, että osallistujilla on mahdollisuus jäsentää ajatuksiaan.*

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Oivallusten kirjoittaminen

Kiitos hyvästä ja rakentavasta keskustelusta! Olette jakaneet kokemuksianne liittyen esimerkiksi...

→ *Kokoa ja kerro lyhyesti, mistä teemoista on puhuttu*

Seuraavaksi kirjoitamme, mitä oivalluksia, tunteita tai ajatuksia yhteisestä keskustelustamme syntyi.

Kirjoita itse omaan paperiisi (tai vaihtoehtoisesti pohdi mielessä) muutama oivallus, tunne tai ajatus, joka sinulle jäi mieleen keskustelusta.

Tähän on aikaa muutama minuutti. Valitse niistä yksi, jonka haluat jakaa tässä yhdessä.

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Oivallusten kertominen

Nyt pyydän, että yhdellä lauseella jokainen teistä jakaisi yhden oivalluksen, tunteen tai ajatuksen, joka tästä keskustelusta tai aiheesta sinulle jäi.

Aloitetaan vaikkapa sinusta...

- *Valitse aloittajaksi sellainen henkilö, joka on todennäköisesti valmis kertomaan omasta oivalluksestaan.*
- *Kaikkea ei tarvitse jakaa, jollei halua.*

Kiitos. Kysyn vielä, että keiden ja missä tulisi mielestänne jatkaa keskustelua tästä aiheesta?

10 min

Mihin kuulun?

Min	Osio	Klo
5	Aloitus, pelisäännöt	
5	Keskustelun aloitus	
30	Yhteinen keskustelu	
5	Oivallusten kirjoittaminen	
10	Oivallusten kertominen	
5	Kiitos, lopetus	

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - ohjaajalle apua keskusteluun

Kiitos ja lopetus

Miltä tämä Erätauko-keskustelu ja aihe tuntui?

Minkälainen tunnelma teille jäi yhteisestä keskustelusta?

Mikäli haluat, voit viestiä osallistumisestasi tähän keskusteluun esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Voit käyttää tunnisteita `#erätauko` `#dialogpaus` `#timeoutdialogue`. Keskustelu oli luottamuksellinen, joten älä kerro muiden sanomisia eteenpäin ilman lupaa. Omia ajatuksiasi sekä tunnelmiasi voit jakaa.

5 min